

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 30.12.2024 r.

PS-II.431.39.2024.12

Pani
Agnieszka Paluszak
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie
ul. Wroniecka 25 c
64-410 Sieraków

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.), zwanej dalej *ustawą*, *ustawą o pomocy społecznej* lub określanej skrótem *ups*, zespół inspektorów z Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził kontrolę doraźną w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierakowie, z siedzibą pod adresem: ul. Wroniecka 25 c, 64-410 Sieraków, zwanym dalej *Ośrodkiem* lub *GOPS*.

Kontrolę przeprowadzono w celu sprawdzenia prawidłowości udzielania wybranych świadczeń z pomocy społecznej wskazanych w art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej rodzinie Państwa A, B, C, D w związku ze zgłoszeniem, które wpłynęło w przedmiotowej sprawie do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 12 września 2024 r. Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w okresie od 01.01.2024 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie oględzin dokumentacji prowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierakowie oraz wyjaśnień i oświadczeń uzyskanych od Kierownika Ośrodka – p. Agnieszki Paluszak. Szczegółowe ustalenia z kontroli, zawarto w protokole kontroli z dnia 30.10.2024 r., do którego Kierownik OPS wniósł zastrzeżenia zgodnie z § 17 ust 4 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej. Ww. zastrzeżenia nie zostały uwzględnione. Zgodnie z § 17 ust 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej *„Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych”*.

W toku kontroli ustalono, że Jednostka działa na podstawie statutu nadanego uchwałą Nr XLIV/301/2018 Rady Miejskiej w Sierakowie z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Sierakowie. Uchwała utrzymała w mocy regulaminy i inne akty prawne wydane na podstawie dotychczasowego statutu do czasu wydania nowych.

Zasady wewnętrznej organizacji, strukturę i zakres działania OPS w okresie objętym kontrolą określał Regulamin organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie, przyjęty Zarządzeniem nr 2/2015 Zastępcy Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie z dnia 1 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie, zmienionego Zarządzeniem nr 3.2017 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie z 27 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zmian do

Regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie. Kierownik oświadczył, że zarówno Statut, jak i Regulamin wraz ze zmianą z 2017 r. są obowiązującymi dokumentami.

Zarządzenie zmieniające Regulamin weszło w życie z dniem 1 lutego 2017 r. Zgodnie z treścią zarządzenia podstawą wprowadzenia zmian była ww. Uchwała z 27 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu. Wskazać należy, że przyjęcie tej uchwały na Sesji Rady Miejskiej nastąpiło dopiero po 13 miesiącach od wydania Zarządzenia przez Dyrektora. Zatem uchwała z 2018 r. nie powinna być wskazana w podstawie prawnej zarządzenia wydanego 13 miesięcy wcześniej. Nadto, pomimo wydzielenia w strukturze Ośrodka Sekcji Wspierania Rodziny żaden z zapisów Regulaminu nie określa zadań tej Sekcji. Do Regulaminu nie zostały również wprowadzone zmiany, o których mowa w przyjętym w 2018 r. Statucie, a dotyczących nowych zadań Ośrodka.

W odniesieniu do zasobów kadrowych i kwalifikacji kadry stwierdzono, że osoba pełniąca funkcję Kierownika GOPS spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Pracownicy socjalni także posiadają wykształcenie oraz wymagany przepisami staż pracy.

Ze względu na dużą zawartość danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli.

Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U z 2022 r. poz. 902).

Z uwagi na ustalenia opisane poniżej, jednostkę kontrolowaną oceniono negatywnie.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dwóch przypadkach nie przyznano pomocy począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek, co jest niezgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
2. Brak prowadzonej na rzecz rodziny pracy socjalnej, mającej na celu przeciwdziałanie trudnej sytuacji życiowej, w jakiej znalazły się rodziny, których dokumentacja została poddana analizie w toku kontroli, w tym:

Ze względu na dużą zawartość danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli.

Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U z 2022 r. poz. 902)

Opisane wyżej sytuacje są niezgodne z art. 6 ust. 1 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej, art. 17 ust. 1 pkt 10, art. 45 oraz art. 119 ustawy o pomocy społecznej.

3. Pracownik socjalny, podpisujący się pod pismami, kierowanymi do innych instytucji „z upoważnienia Burmistrza” nie posiada stosownego dokumentu wystawionego przez Burmistrza Gminy. Ponadto należy zwrócić uwagę, iż kierując pismo do Burmistrza Gminy Sieraków, ww. pracownik również posłużył się odręcznym dopiskiem „z upoważnienia Burmistrza” nad pieczętką, co jest niezgodne z art. 268 a kodeksu postępowania administracyjnego.

4. Nieprawidłowości stwierdzone w postępowaniach administracyjnych, dotyczących przyznania świadczeń z pomocy społecznej, w tym:

a) błędy w kwestionariuszach rodzinnych wywiadów środowiskowych :

Ze względu na dużą zawartość danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli.

Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U z 2022 r. poz. 902)

Ww. nie jest zgodne z art. 107 ust. 1 ustawy oraz rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Ponadto stwierdzono następujące uchybienia:

1. W decyzji nr OPS.SP.5012.TN.13.2024 z 30.01.2024 r. oraz decyzji OPS.SP.5012.TN.20.2024 z 14.02.2024 r. przywołano w całości Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie *zweryfikowanych kryteriów dochodowych* oraz kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, bez wskazania konkretnych paragrafów, ustępów i punktów odnoszących się do sprawy.

2. Decyzja nr OPS.SP.5012.KS.132.2023 z 03.01.2024 nie zawiera w pełni uzasadnionej części prawnej tj. wyjaśnienia przepisów prawnych, które znalazły się w podstawie decyzji.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1 W przypadku osób i rodzin ze stwierdzonymi trudnościami w funkcjonowaniu, w tym w przypadku rodzin, których sytuacja została poddana analizie w toku kontroli – realizację ustawowego zadania gminy o charakterze obowiązkowym określonego w art. 17 ust. 1 pkt 10 tj. pracy socjalnej.

2. Stosowanie się do zapisów art. 45 ustawy o pomocy społecznej, tj. świadczenie pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin, w celu poprawy ich funkcjonowania w środowisku, rozwijania i wzmacniania aktywności i samodzielności życiowej, przy wykorzystaniu właściwych metod i technik pracy, w tym kontraktów socjalnych lub projektów socjalnych.

3. Realizację przez pracowników socjalnych pracujących z rodziną, której sytuacja poddawana była analizie w toku kontroli oraz wszystkich innych pracowników OPS ustawowych zadań określonych w art. 119 ustawy o pomocy społecznej, poprzez:

- przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, służących faktycznemu ustaleniu sytuacji osób i rodzin oraz mających na celu zrozumienie potrzeb rodzin i wyzwań, a także weryfikowanie podejmowania przez klientów działań, do których zobowiązali się w czasie przeprowadzanych wywiadów oraz bieżący monitoring sytuacji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- udzielanie informacji, wskazówek, porad i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, rodzinom, grupom i społecznościom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną ich trudnej sytuacji lub zaspokajać niezbędne potrzeby życiowe, w tym podejmowanie działań w kierunku aktywizacji zawodowej klientów, u których nie zachodzą przesłanki powodujące niemożność podjęcia zatrudnienia, mobilizowanie do podjęcia działań w kierunku zdiagnozowania występujących w rodzinie problemów zdrowotnych,
- pomoc w uzyskaniu dla osób lub rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej specjalistycznego poradnictwa, terapii lub innych form pomocy w zakresie możliwości rozwiązywania problemów przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe, w tym w przypadku zdiagnozowania w rodzinie problemów opiekuńczo – wychowawczych,
- współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania problemów oraz skutków negatywnych zjawisk społecznych, a także reagowanie w sposób właściwy na sygnały, w tym ze szkół i innych instytucji dotyczące występujących w rodzinach problemów, poprzez przekazywanie ich do innych organów i instytucji, ale także poprzez samodzielne weryfikowanie opisanych w pismach sytuacji,

4. Przyznawanie wnioskowanej pomocy zgodnie z art. 106 ust 3 ups.

5. Podpisywanie przez pracowników tylko tych pism, do których posiadają stosowne upoważnienie co będzie zgodne z art. 268 a kpa.

6. Dochowanie należytej staranności przy sporządzaniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, w tym: rzetelne i dokładne wypełnianie druków rodzinnych wywiadów środowiskowych, uzupełnianie ich o wszystkie niezbędne informacje, służące ustaleniu sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej, co będzie zgodne z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz Rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Ponadto rekomenduje:

1. Wyeliminowanie stwierdzonych w toku kontroli uchybień związanych z wydanymi decyzjami administracyjnymi, w tym przy konstruowaniu podstaw prawnych decyzji administracyjnych, uwzględnianie tylko tych paragrafów, ustępów oraz punktów przywoływanych artykułów, które mają zastosowanie w danym stanie faktycznym, sytuacji klienta lub rodzajem świadczenia będącego przedmiotem decyzji.
2. Konstruowanie uzasadnień decyzji, tak aby zawierały opis ustalonego stanu faktycznego dopasowanego do indywidualnej sprawy oraz wyjaśnienie przepisów znajdujących się w podstawach prawnych decyzji.

Informacje końcowe

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej przysługuje Pani prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu*

Do wiadomości:

Paweł Orzeł – Burmistrz gminy Sieraków

ul. 8 stycznia 38

64-410 Sieraków